

Optimisme basc

La treva que ETA va dur a terme entre les 00.00 hores del 24 de juny i les 00.00 hores del 30 de juny ha significat per al País Basc, per primera vegada en set anys, una esperança real amb vista a la resolució de la violència. Des de la negociació política d'Alger, tinguda el gener de 1989, quan ETA i el govern espanyol es van asseure cara a cara en una taula per a parlar per primera vegada de manera pública, la societat basca no havia viscut moments d'optimisme com el que va viure l'última setmana de juny.

La importància de l'expectativa que ha alçat en cercles polítics bascos la treva d'ETA i la posterior resposta dels partits del Pacte d'Ajuriaenea queda palesa en l'entrevista que publiquem aquesta setmana amb el cofundador de l'organització armada, Julen Madariaga, on diu: "Cal reconèixer que, potser sense adonar-se'n, totes les parts han fet una mena d'assaig general d'un final dialogat. Hi ha hagut un canvi de to en el llenguatge, i en totes les declaracions i comunicats d'una i altra banda s'ha apreciat un respecte per l'adversari, cosa que no passava feia molt de temps". Això és important. I s'ha d'explicar bé.

La distensió política que es genera en uns moments d'aquesta naturalesa, en una societat que hi està tan poc acostumada com desitjosa de viure'ls, crea una atmosfera tan propícia a pensar de debò que la pau és possible que és fa difícilment comprensible des de fora de l'escenari basc si no s'explica bé. I si tant ETA com tota la classe política basca i espanyola han protagonitzat un debat positiu per a un futur esperançador, això s'ha d'explicar bé de portes enfora pels mitjans de comunicació. I bé vol dir amb profunditat, amb tota la riquesa de detalls que això requereix i, sobretot, amb respecte. Amb el mateix respecte que sí que s'atreveixen a exigir sense embuts al món abertzale en general. I els mitjans de comunicació estatals, tot s'ha de dir, han ajudat ben poc fins ara,

és més, s'han dedicat a construir sistemàticament una barrera d'incomunicació i de desinformació en els temes bascos que impedeix que a la resta de l'estat l'opinió pública es pugui formar un criteri contrastat i ajustat d'allò que *realment* passa a Euskadi.

A la resta de l'estat no solament se l'ha d'informar que ETA i el seu entorn han d'acceptar que a Euskadi hi ha un ventall d'opcions polítiques, totes votades per ciutadans bascos, que no comparixen o bé els mètodes o bé els objectius, o bé totes dues coses, d'ETA. Que ETA i el seu entorn han d'acceptar que aquest 85% de bascos també són Euskadi i cal comptar amb ells per definir el futur polític del país, tant pel que fa a la seua relació amb Espanya com pel que fa a la seua orga-

nització interna. Tot això, que és cert, és l'únic que se'ls diu. I no és prou.

Se'ls ha de dir també que existeix l'anomenat tercer espai sociològic, equidistant de KAS i de la Taula d'Ajuriaenea i format per les organitzacions i líders socials i polítics que aposten per un final dialogat sobre bases polítiques. Que la principal representació d'aquests tercer espai és Elkarrri, i que en aquests moments els plantejaments d'aquest col·lectiu social són els més realistes si el que es pretén

“Si tant ETA com la classe política han protagonitzat un debat positiu per a un futur esperançador, això s'ha d'explicar bé de portes enfora pels mitjans de comunicació. I bé vol dir amb tot el respecte i els detalls que calguen.”

és una pau justa per a totes les parts implicades en el conflicte. I una pau justa vol dir també que l'estat ha de reconèixer que a la democràcia espanyola li manca legitimitat a Euskadi. N'hi ha dos exemples clars i prou recents: primer, l'any 1978 el poble basc va votar negativament la Constitució espanyola i per tant, la democràcia va nàixer coixa a Euskadi, i segon, que la guerra bruta contra ETA, sovint indiscriminada i dirigida al conjunt de l'esquerra abertzale, lluny d'ajudar a corregir aquell pecat original, ha refermat la convicció en un sector important de la població basca que la democràcia espanyola no és tal democràcia al País Basc.

Quan tot això també s'explique, s'haurà fet una nova passa important per a una pau justa.